GROOT VERSCHIL TUSSEN WENSEN EN VERWACHTINGEN

SCP-onderzoek bevestigt toekomstbeelden drinkwatersector

De verwachtingen en wensen van de 2000 Nederlanders voor het jaar 2020 zoals die bleken uit een onlangs gepubliceerde rapportage van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), blijken overeen te komen met de vier toekomstbeelden uit 'De Kartonnen Doos' (zie H_2O nr. 20 uit 2003, pag. 37-39).

Negentig procent van de Nederlanders blijkt een voorkeur te hebben voor een duurzame, sociale maatschappij waarin gemeenschapszin en solidariteit overheersen en de werkdruk niet al te groot is. Een maatschappij waarin zingeving belangrijker is dan materiële weelde en de sociale voorzieningen goed zijn en collectief geregeld. Dit wensbeeld lijkt sterk op het toekomstbeeld 'duurzaam samen leven' uit het BTO-onderzoek.

Ander beeld

Maar als Nederlanders wordt gevraagd hoe ze denken dat de maatschappij er in 2020 werkelijk uit zal zien, schetsen zij een totaal ander beeld. Ze verwachten een harde en weinig behaaglijke maatschappij, waarin de sociale voorzieningen kariger worden en de eigen verantwoordelijkheid voor die sociale voorzieningen groot zal zijn. Met 65 jaar met pensioen gaan is dan niet langer gewoon en goed onderwijs kost mettertijd veel geld. Ze verwachten dat het in 2020 slecht is gesteld met de gezondheidszorg en dat zieken en zwakkeren steeds meer afhankelijk zullen zijn van mantelzorg. Ze zien een maatschappij voor zich waarin eigenbelang domineert en de concurrentie groot is. Dit beeld lijkt als twee druppels water op het maatschappijbeeld 'solitair en sober' uit het BTO-onderzoek.

Solitair en sober

De uitkomst van het SCP-onderzoek komt daarmee goed overeen met de stand van de 'toekomstbarometer', waarmee in het kader van het bedrijfstakonderzoek wordt bijgehouden welk van de vier toekomstbeelden werkelijkheid aan het worden is. In deze barometer staan de meeste wijzertjes inmiddels in het toekomstbeeld 'solitair en sober' (zie H_2O nr. 18 van 10 september jl., pag. 50-51). De laatste troonrede past bijvoorbeeld naadloos in dit sombere toekomstbeeld.

Overigens is de stand van de toekomstbarometer steeds slechts een momentopname. Tweemaal per jaar wordt de stand opgenomen en gerapporteerd. Maar één ding is duidelijk: een bepaalde toekomst wensen betekent niet automatisch dat die wens werkelijkheid wordt.

Oplossen vraagstuk

Hoewel ze zijn ontwikkeld voor de onderbouwing van de BTO-onderzoeksvisie, zetten verschillende bedrijven de toekomstbeelden momenteel ook in bij het oplossen van complexe vraagstukken rondom bedrijfsstrategie en technologie. Dat bleek bij een BTO-werkconferentie op 6 en 7 oktober jl.. Het projectteam 'Horizonscanning', dat bestaat uit medewerkers van waterbedrijven en Kiwa Water Research, ondersteunt de waterbedrijven bij het toepassen van toekomstbeelden. Binnenkort verschijnt een overzicht van deze toepassingsmogelijkheden in de vorm van protocollen en geïllustreerd met concrete cases.

Willem Koerselman

Voor meer informatie: (030) 606 95 89.

'De Kartonnen Doos' bevat vier sterk verschillende toekomstbeelden waarmee de drinkwatersector in 2020 geconfronteerd kan worden en beschrijft strategieën om onzekerheden te managen.

Welk nieuws domineert de kranten in 2020? Verwachtingen (links) en wensen (rechts) van Nederlanders lopen sterk uiteen.